

KIRIKKALE F TİPİ YÜKSEK GÜVENLİKLİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU TAKİP ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:
2026/19

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 13/4/2026 tarihli ve 2026/341 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER.....	ii
KISALTMALAR.....	iii
I. GİRİŞ.....	1
II. GENEL BİLGİLER.....	2
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	2
B. Kurum Personeli	3
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler	4
III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	4
A. Fiziksel Koşullar	4
B. Yönetim ve Personelin Tutumu, Disiplin ve Şikâyet Mekanizmaları	7
C. Beslenme.....	10
D. Sağlık ve Bakım Hizmetleri.....	11
E. Psikososyal Servis Hizmetleri.....	13
F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Faaliyetler	14
G. Dış Dünya ile İletişim	17
IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER.....	18
A. Değerlendirme	18
B. Önceki Ziyarete Verilen Tavsiyelerin Takibi Bağlamında Tespit ve Gözlemler	19
1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler	23
2. Sağlık Bakanlığına Yönelik Tavsiye.....	24

KISALTMALAR

ARDEF	: Araştırma Değerlendirme Formu
BİSİS	: Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi
m²	: Metrekare
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
SEGBİS	: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK); 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı "*Bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.*"

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre UÖM, "*İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi*" ifade etmektedir.

4. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 8'inci maddesi uyarınca: "*Kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.*"

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci maddesinin (j) bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TIHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir. Anılan görevin icrası kapsamında, Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı

Ceza İnfaz Kurumuna¹ 14/1/2025 tarihinde *habersiz bir takip* ziyareti gerçekleştirilmiş olup Ziyaret Heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanları ... ve ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Yardımcısı ..., Psikolog ... ile Kurumumuzun talebi doğrultusunda Kırıkkale Valiliği tarafından görevlendirilen Uzman Hekim ... yer almıştır.

6. Ziyaret, Kurum İdaresi ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. TIHEK Heyeti tarafından İdareye, UÖM, ziyaretin amacına ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiş, İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler, Kurumun mevcut durumu, mahpusların² sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır. İdare ile yapılan görüşmenin ardından Ziyaret Heyeti odaların ve koşulların bulunduğu alan ve eklentilerde incelemeler gerçekleştirmiştir. İdarenin dahli olmadan farklı gruplardan mahpusların bulunduğu oda ve koşullar seçilerek buradaki mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirilmiş ve mahpusların tutuldukları ortam yerinde gözlemlenmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara; TIHEK hakkında genel bilgi verilmiş, ziyaretin amacı ve kapsamı belirtilmiş, gizliliğe riayet edilerek rapor hazırlanacağı hususu aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında infaz ve koruma memurları ile diğer idari personel oda ve koşullarda bulunmamıştır. Akabinde sağlık servisi, psikososyal servis, manevi rehberlik birimi, kütüphane, atölyeler, kamera odası, kantin, açık ve kapalı görüş alanları, avukat görüşme alanı, personel yemekhanesi, ziyaretçi odaları, açık ve kapalı spor salonları ziyaret edilmiş; gerekli kayıt, belge ve defterler incelenmiştir. Ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış olup ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış, ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşılarak tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti de yapılabileceği bilgisi verilmiş, ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

7. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 30/12/2024 tarihli ve 2024/1310 sayılı kararı ile Başkanlık Makamının 8/1/2025 tarihli ve 46276 sayılı olurlarına istinaden 14/1/2025 tarihinde Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen izleme ziyareti neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

II. GENEL BİLGİLER

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

¹ Bundan sonra kısaca “Kurum” olarak ifade edilecektir.

² Bu raporda kullanılan “mahpus” sözcüğü, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hükmen tutukluları ifade etmektedir.

8. Kurum şehir merkezine yaklaşık 18 kilometre mesafede bulunmaktadır. Her yarım saatte bir il merkezinden Kuruma toplu taşıma araçları ile ulaşım sağlanabilmektedir.

9. 19/7/2007 tarihinde faaliyete başlayan Kurum 35.892 metrekare (m²) kapalı alan ve 78.283 m² açık alan olmak üzere toplam 114.175 m²'lik alanda hizmet vermektedir.

B. Kurum Personeli

10. Kurumda, 140 personel görev yapmakta olup personelin çoğunluğu lisans mezunudur. Ünvan bazında personel sayısı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 1: Ünvan Bazında Kurum Personeli Sayısı

ÜNVAN	PERSONEL SAYISI
Kurum Müdürü	1
Kurum İkinci Müdürü	1
İdare Memuru	3
Öğretmen	2
Diş Hekimi	1
Psikolog	2
İnfaz ve Koruma Başmemuru	4
İnfaz ve Koruma Memuru	110
Kâtip	3
Bilgisayar İşletmeni	2
Teknisyen	2
Sağlık Memuru	4
Şoför	4
Hizmetli	1
TOPLAM	140

11. Kurumda gündüz ve dörtlü vardiya sistemi³ olmak üzere iki farklı mesai tipi uygulanmaktadır. Gündüz mesai sistemindeki personel 08.00-17.00 saatleri arasında, diğer personel ise 08.00-20.00 ile 20.00-08.00 saatleri arasında çalışmaktadır.

12. Personelin belirli dönemlerde Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından planlanan eğitimler çerçevesinde; afet, acil durumlara müdahale ve kriz yönetimi, mesleki müdahale teknik ve taktikleri, vardiya işlemleri, iyi hal uygulamaları, infaz işlemleri ve temel yangın bilgisi gibi konularda eğitim aldığı, insan hakları ile işkence ve kötü muamelenin önlenmesi konularına ilişkin eğitim almadığı bilgisi edinilmiştir.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler

13. Kurumun arttırılmış kapasitesi 385 kişidir. Ziyaret tarihinde Kurumda 215 hükümlü, 6 hükmen tutuklu ve 27 tutuklu olmak üzere toplam 248 mahpus bulunmaktadır. Bu mahpusların 10'u yabancı⁴ uyrukludur.

14. Kurumda bedensel engelli 3 mahpus, kronik rahatsızlıkları bulunan 35⁵ mahpus ve psikotik tanısı⁶ olan 5 mahpus bulunmaktadır.

15. Kurumda kadın veya çocuk mahpus bulunmamaktadır.

III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

A. Fiziksel Koşullar

16. Kurum fiziki yapısı itibarıyla tekli oda ve üçlü koğuş sisteminden oluşmakta olup A, B ve C Blok şeklinde konumlandırılmış 3 bloktan meydana gelmektedir.

17. Kurumda 103 adet 3 kişilik koğuş, 59 adet tek kişilik oda ile 1 adet 17 kişilik Kurum içinde çalışan işçi mahpuslara ait koğuş olmak üzere toplam 163 oda/koğuş bulunmaktadır. Bu oda/koğuşlardan 2'sinin tek kişilik engelli odası ve 2'sinin ise sigara içilmeyen koğuş olarak belirlendiği belirtilmiştir.

---

³ Dörtlü vardiya, 08.00-20.00 arası çalışan personelin 24 saat dinlendiği; 20.00-08.00 arası gece çalışan personelin ise 48 saat dinlendiği çalışma sistemini ifade eder.

⁴ Kurumda bulunan yabancı mahpuslardan 7'si Irak, 2'si Afganistan ve 1'i Suriye uyrukludur.

⁵ Kurumda; diyabet, hipertansiyon, epilepsi, glokom, hepatit c, kalp damar hastalıkları, MS (multiple skleroz) ve KOAH (kronik obstrüktif akciğer hastalığı) rahatsızlıklarına sahip mahpuslar bulunmaktadır.

⁶ Öz bakım becerileri zayıflamış, tedaviye cevap vermeyen ve klinik bakım ihtiyacı olduğu tespit edilen bu kişilerin uygun kurumlarda tedavi ve barınmalarının sağlanması için nakil işlemlerinin başlatıldığı bilgisi edinilmiştir.

18. Koğuşlar, iki katlı olarak tasarlanmıştır. Koğuşların üst katında yatak alanı, alt katında ortak yaşam alanı, mutfak bölümü ve havalandırma alanı mevcuttur. Tek kişilik odalar ise tek katlı olup odalarda ve koğuşların ortak yaşam alanlarında televizyon, masa, sandalye ve buzdolabı ile tuvalet ve banyo bulunmaktadır.

19. Mahpusların odalara ve koğuşlara yerleşiminin mevzuata⁷ uygun olarak, hükümlülük süreleri ve suç türlerine göre düzenlendiği anlaşılmıştır.

20. Koğuş ve odalarda mahpusların yatak, nevresim, yastık ve battaniyelerinin bulunduğu görülmüştür. Banyolardaki duş başlıklarının duvara sabitlendiği, hasta ve/veya engelli mahpusların kaldığı 2 odada tuvalet ve banyo bölümünde tutunma barı bulunmadığı⁸ görülmüştür.

21. İdare tarafından havalandırma alanlarının kapılarının saat 08.00’de açıldığı, kapatılmasının ise gün batımı dikkate alınarak mevsime göre değişiklik gösterdiği belirtilmiştir. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmeler sırasında söz konusu durum teyit edilmiştir.

22. Ziyaret edilen koğuş ve odalarda acil çağrı butonlarının bulunduğu ve butonların çalışır vaziyette olduğu görülmüştür.

23. Kurumda ısınma doğalgaz yakıtlı kalorifer sistemi ile sağlanmaktadır. Kurumda ısınma yönünden oda ve koğuşların yeterli sıcaklığa sahip olduğu anlaşılmış olup görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından ısınma konusunda herhangi bir sorunla karşılaşılmadığı ifade edilmiştir.

24. Kurumda sıcak ve soğuk su tüketiminde kota uygulamasının olmadığı, bununla birlikte sıcak suyun gün içerisinde 4 saat süre ile oda ve koğuşlara verildiği öğrenilmiştir. Söz konusu bilgiler, görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından da teyit edilmiş olup bu hususta Ziyaret Heyetine iletilen bir şikâyet olmamıştır.

25. Koğuş ve odaların doğal aydınlatması ve havalandırılması demir parmaklıklı pencerelerle, yapay aydınlatma ise floresan tipi lambalarla sağlanmaktadır

26. Koğuş ve odaların temizliğinin mahpuslarca yapıldığı, fiziksel engeli olan veya diğer herhangi bir nedenle temizliğini yapamayacak durumda bulunan mahpusların koğuş ve

⁷ 5275 sayılı Kanun’un “Hükümlülerin gruplandırılması” başlıklı 24’üncü maddesine göre: “(1) Hükümlüler; a) İlk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler, b) Aklî ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler, c) Tehlike hâli taşıyanlar, d) Terör suçluları, e) Suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular, gibi gruplara ayrılırlar. (2) Hükümlüler ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılırlar.”

⁸ 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun’un “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesine göre erişilebilirlik; “Binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin, engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olmasını” ifade etmektedir.

odalarının temizliğinin Kurum iç hizmetlerinde çalıştırılan mahpuslara yaptırıldığı ifade edilmiştir. Mahpuslara oda ve koğuş temizliği için temizlik maddelerinin Kurum bütçesinden karşılanarak verildiği İdare ve görüşme yapılan mahpuslarca belirtilmiştir. Ziyaret sırasında yapılan incelemede oda/koğuşların ve ortak kullanım alanlarının temiz olduğu görülmüştür.

27. Kurumda çamaşırhane mevcut olup burada 6 adet ev tipi, 2 adet sanayi tipi çamaşır yıkama makinesi ve 13 adet çamaşır kurutma makinesinin olduğu görülmüştür. Mahpusların kıyafetlerinin ev tipi çamaşır makinelerinde her mahpus için ayrı bir makinenin kullanılması suretiyle ücretsiz olarak yıkandığı, sanayi tipi çamaşır makinelerinde ise nevresim ve battaniyelerin yıkandığı, uyuz hastalığına sahip olan mahpusların çamaşırlarının diğerlerinden ayrı olarak 90 derece sıcaklıkta yıkandığı bilgisi edinilmiş olup söz konusu uygulamalar görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafında da doğrulanmıştır.

28. Kurumda, hafta içi yarım gün olmak üzere berberlik hizmeti sunulduğu; öte yandan tıraş makinesi olan mahpuslara cuma günleri makinelerin verildiği, kullanımın ardından geri alındığı öğrenilmiş olup mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmeler sırasında söz konusu bilgiler teyit edilmiştir.

29. Kurumda 2 adet doku hasarı ve travma önleyici oda⁹ bulunmaktadır. Oda kapılarının iç kısmı da dâhil olmak üzere bir odanın açık mavi renkte diğer odanın açık yeşil renkte ve yumuşak malzeme ile kaplandığı, odada tuvalet bulunmadığı ve tavana karşılıklı olarak monte edilmiş 2 adet güvenlik kamerasının mevcut olduğu, odaların havalandırılmasının ve doğal ışık ihtiyacının, tavana yakın şekilde konumlandırılmış demir parmaklıklı ve kırılmaz camlı pencereyle, yapay aydınlatmasının ise tavana gömülü lamba ile sağlandığı görülmüştür. Yumuşak odalara alınan mahpusların tuvalet ihtiyacı olduğunu beyan etmeleri halinde gerekli güvenlik önlemleri altında kendi odalarında bulunan tuvaleti kullanarak tuvalet ihtiyaçlarını gidermelerinin sağlandığı İdarece beyan edilmiştir. Kamera görüntülerinin incelenmesi neticesinde bir mahpusun odada en fazla 30 dakika tutulduğu görülmüş olup odanın kullanımına ilişkin bilgilerin düzenli olarak kayıt altına alındığı anlaşılmıştır.

30. İncelenen belgelerden Kurumda düzenli olarak genel haşere ve kemirgen ilaçlaması yapıldığı ve en son ilaçlamanın 19/7/2024 tarihinde gerçekleştirildiği anlaşılmıştır.

31. Kurumda mahpusların yanlarında bulundurulması yasak olan ya da fazla olan eşyalarının tutulduğu emanet eşya depoları incelenmiş olup emanet eşya depolarında tutulan eşyaların kayıtlarının Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden kaydedildiği, fiziki defter kullanılmadığı görülmüştür.

---

⁹ Yumuşak oda” veya “süngerli oda” olarak da bilinmektedir.

32. Kurumda 489 adet güvenlik kamerası bulunmaktadır. Oda ve koğuşların havalandırma alanında kamera bulunduğu, oda ve koğuşların yatakhane kısımları ile koğuşların ortak kullanım alanlarında kamera bulunmadığı görülmüştür. Havalandırma alanlarının köşe kısmındaki güvenlik kameralarının çekim alanının dışında kalan kör noktalar olduğu görülmüş olup İdare tarafından kamera sayısının artırılarak kör nokta kalmayacak şekilde düzenleme yapılması yönünde gerekli işlemlerin başlatıldığı ifade edilmiştir.

33. Güvenlik kameralarının kayıt saklanma süresinin yaklaşık 6 ay olduğu öğrenilmiştir. Merkez kontrol odasında gerçekleştirilen incelemede kamera kayıtlarının en son 15/7/2024 tarihine kadar (183 gün) geçmişe dönük izlenebildiği görülmüştür.

34. Koridorlarda yangın alarm butonları, son kullanma tarihi yönünden kullanıma uygun yangın söndürme tüpleri, yangın kovaları ve yangın söndürme panolarının bulunduğu görülmüştür.

B. Yönetim ve Personelin Tutumu, Disiplin ve Şikâyet Mekanizmaları

35. Mahpusların Kuruma ilk kabullerinin yapılması esnasında kişinin kaba üst aramasının ve kimlik doğrulamasının görevli personel tarafından yapıldığı, bu esnada UYAP sistemine gerekli kayıtların girildiği, ardından mahpusun üst arama odasına alınarak mevzuata¹⁰ uygun şekilde detaylı üst aramasının yapıldığı ifade edilmiştir.

36. Mahkûm Kabul Biriminde, arama odası olarak kullanılan müşahede odası mevcuttur. İdare tarafından aramalar esnasında mahpuslara tek kullanımlık önlük verildiği ve aramayı gerçekleştiren personelin eldiven kullandığı bilgisi paylaşılmış olup odada önlük ve eldiven bulundurulduğu görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından söz konusu uygulama doğrulanmıştır.

---

¹⁰ 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in “Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım” başlıklı 34’üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre: “a) Detaylı arama, hükümlünün utanma duygusunu ihlal etmeyecek şekilde ve görevli dışında kimsenin görmemesini sağlayacak tedbirler alınarak gerçekleştirilir. Arama sırasında hükümlüye tek kullanımlık giyim önlüğü verilir. b) Arama sırasında önce bedenın üst kısmındaki giysiler çıkarttırılır, bedenın alt kısmındaki giysiler üst kısmındaki giysiler giyildikten sonra çıkarttırılır. Bu giysiler de mutlaka aranır. c) Detaylı arama sırasında bedene dokunulmaması için gerekli özen gösterilir ve görevli tarafından eldiven kullanılır. Aranan kişinin beden çukurlarında bir şeyin bulunduğuna dair makul ve ciddi emarelerin bulunması hâlinde öncelikle, hükümlüden madde veya eşyanın kendisi tarafından çıkartılması istenir, aksi hâlde bunun zor kullanılarak gerçekleştirileceği bildirilir. Beden çukurlarındaki arama, cezaevi tabibi tarafından yerine getirilir. ç) Detaylı arama, mümkün olan en kısa süre içinde bitirilir ve işlem tutanağına bağlanır, tutanakta arama yapan görevliler ile hükümlünün imzası bulunur. Hükümlünün imzadan kaçınması hâlinde bu durum tutanağına geçirilir.”

37. Kurumda 2 adet geçici koğuş bulunmaktadış. Kamera kayıtlarının izlenmesi sonucunda mahpusların Kuruma ilk kabul edildiği andan geçici koğuşa alınması ve kendi oda/koğuşuna yerleştirilmesi aşamasına kadar mevzuat hükümlerine¹¹ uygun davranıldığı görülmüştür.

38. Kuruma gelen ziyaretçilerin kimlik ve yakınlık dereceleri kontrol edilerek göz retina kayıtlarının yapıldığı, daha sonra ziyaretçi kabul birimindeki arama kabiniinde aramaları yapılarak açık görüş alanına yönlendirildiği ifade edilmiştir.

39. İdare tarafından mahpus haklarına dair bilgileri içeren “Tutuklu-Hükümlü El Kitabı”¹²nın ve telefonla görüşme talimatının Kuruma kabul edilen her bir mahpusa verildiği belirtilmiştir. Görüşme gerçekteştirilen mahpuslar, Kuruma kabulleri esnasında bilgilendirildiklerini ifade etmişlerdir.

40. Sabah ve akşam olmak üzere günde 2 defa oda ve koğuşlarda sayım yapıldığı, sayım saatlerinin mevsim şartlarına göre değişkenlik gösterdiği, sayımların mahpusların ayakta tek tek görülmesi, hekim raporu olan mahpusların ise yataklarında yüzlerinin görülmesi suretiyle gerçekteştirildiği bilgisi alınmış olup söz konusu uygulama görüşme yapılan mahpuslarca da teyit edilmiştir.

41. Koğuş ve odalarda ayda 1 defa jandarma personeli tarafından genel arama yapıldığı, infaz ve koruma memurları tarafından yapılan kısmî aramaların sayısının ise ay bazında değişiklik gösterdiği, son 6 ayda 94 defa kısmi arama yapıldığı bilgisi edinilmiştir.¹³

42. Mahpuslar tarafından verilen dilekçelerin; odaların/koğuşların bulunduğu bloktan sorumlu personel tarafından sabah sayımı esnasında teslim alındığı, sayımdan sonra infaz ve koruma başmemurluğu tarafından ilgili birimlere iletildiği, mahpusların talep etmeleri hâlinde dilekçelerinin takibi için evrak çıkış numarasının verildiği öğrenilmiştir. Gerçekteştirilen

¹¹ 5275 sayılı Kanun’un “Kuruma alınma ve kayıt işlemleri” başlıklı 21’inci maddesine göre: “(1) Haklarında kesinleşmiş hapis cezasını içeren mahkûmiyet ve ödenmeyen adli para cezalarının hapse çevrilmesine ilişkin karar bulunanlar, Cumhuriyet Başsavcılığının yazılı emriyle ceza infaz kurumuna gönderilirler. Üstleri ve eşyaları arandıktan sonra kabul odalarına konular ve hekim muayenesinden sonra kuruma yerleştirme işlemleri yapılır. (2) Ceza infaz kurumuna alınan hükümlülerin adı ve soyadı, işledikleri suç, cezalarının türü ve süresi, mahkûmiyet ilâmının tarih ve numarası ve infaza başlandığı gün “hükümlü defteri”ne kayıt olunur. Bu defterdeki sıra numarası, hükümlünün numarasını oluşturur. (3) Taniya yönelik olarak hükümlülerin parmak ve avuç içi izleri alınır, fotoğrafları çekilir, kan grupları, vücutlarının dış özellikleri ve ölçüleri belirlenir. Kayıt altına alınan söz konusu bilgiler hükümlünün kişisel dosyasında veya elektronik ortamda saklanır. Bu bilgiler, Kanunun zorunlu kıldığı hâller dışında hiçbir kurum ve kişiye verilemez.” 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in “Kuruma alınma ve kayıt işlemleri” başlıklı 55’inci maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendine göre: “Kuruma gelen her hükümlü kabul odasına alınır. Bu süre içerisinde hükümlünün kuruma uyumuna yönelik yardım yapılarak, gerekli olan bilgiler sözlü ve yazılı olarak kendisine bildirilir. Kabul odasına alınan hükümlü burada en çok üç gün kalır.”

¹² Bkz: <https://rayp.adalet.gov.tr/resimler/340/dosya/huk-tut-el-kitabi10-08-202014-24.pdf>

¹³ 5275 sayılı Kanun’un “Arama” başlıklı 36’ncı maddesinin birinci fıkrasına göre: “Kurumlarda, odalar ve eklentilerinde, hükümlülerin üst ve eşyasında habersiz olarak her zaman arama yapılabilir. Her ay bir kez mutlaka arama yapılır.”

görüşmelerde mahpuslar tarafından, verdikleri dilekçelerin ilgili makamlara gönderilmesinde genel olarak bir sorun yaşanmadığı, çıkış numarası talep ettiklerinde kendilerine çıkış numarası verildiği belirtilmiştir.

43. 12/1/2024 tarihinde ası yöntemiyle bir intihar vakası gerçekleştiği öğrenilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından; intihar vakasına ilişkin olay yeri inceleme ve ölü muayene tutanakları ile yaka kamerası görüntüleri incelenmiş olup herhangi bir sorunla karşılaşılmamış, İdare ve personelin gerekli tüm işlemleri mevzuata uygun olarak gerçekleştirdikleri anlaşılmıştır.

44. İdare ve Gözlem Kurulu tarafından ödül alması uygun görülen mahpusların belirlendiği ve mevzuat¹⁴ çerçevesinde ilgililerin ödülünden yararlandırıldığı ifade edilmiştir. Bu kapsamda son 1 yıl¹⁵ içerisinde mahpuslara verilen ödülleri içerir tablo aşağıda yer almaktadır:

Tablo 2: Son 1 Yıl İçerisinde Mahpuslara Verilen Ödüller:

ÖDÜL TÜRÜ	YARARLANAN MAHPUS SAYISI
Kurum personelinin yakın nezareti olmaksızın eş ile mahrem görüşme	85
Kapalı ziyaret yerine açık ziyaret yapılması	5
Haftalık açık ziyaret süresini uzatma	79
Haftalık telefonla görüşme sayısının veya süresinin artırılması	35
Hediye	53
TOPLAM	257

¹⁴ 14/9/2021 tarihli ve 31598 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Hükümlü ve Tutukluların Ödüllendirilmesi Hakkında Yönetmelik’in “Ödül türleri” başlıklı 7’nci maddesine göre: “(1) Hükümlü ve tutuklulara; a) Kapalı ceza infaz kurumlarındaki evli hükümlü ve tutuklulara, kurum personelinin yakın nezareti olmaksızın eşleri ile mahrem görüşme, b) Haftalık açık veya kapalı ziyaret süresini uzatma, c) Kapalı ziyaret yerine açık ziyaret yapma, ç) Üst üste kullanılmayan ziyaret sürelerini toplu olarak kullanma, d) Haftalık telefonla görüşme sayı veya süresini artırma, e) Sosyal, kültürel veya sportif etkinliklerden öncelikli ve daha uzun süreli yararlanma, f) Haftalık harcama miktarını yarı oranında artırma, g) Tek kişilik odada televizyon bulundurma, ğ) Hediye, h) Takdir belgesi, ı) Tavsiye mektubu ödülü verilebilir.”

¹⁵ 14/1/2024-14/1/2025 tarihleri arasında kapsamaktadır.

45. Görüşme yapılan mahpuslar tarafından personelin kendilerine karşı tutum ve davranışlarından memnun oldukları ve talep etmeleri durumunda İdare ile görüşme yapabildikleri ifade edilmiştir.

C. Beslenme

46. İdare tarafından; mahpuslara günde 3 öğün yemek verildiği, günlük iaaşe bedeli göz önünde bulundurularak haftalık yemek listesinin hazırlandığı, verilecek yemek miktarının koğuş ve odalarda kalan mahpus sayısına ve bir kişinin günlük alması gereken kalori miktarına göre belirlendiği, yemek dağıtımının görevli infaz ve koruma memurları ile işçi mahpuslar tarafından gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

47. Özel beslenme ihtiyacı¹⁶ olan mahpuslara yönelik farklı bir menü hazırlanmadığı, gün içinde dağıtımı yapılan yemeklerin etsiz, glütensiz, tuz veya şeker ilavesiz olacak şekilde ihtiyaca uygun¹⁷ olarak sunulduğu bilgisi verilmiştir. Gerçekleştirilen görüşmelerde özel beslenme ihtiyacı olan mahpuslar tarafından da bu bilgi teyit edilmiştir.

48. Aylık yemek listeleri incelenmiş ve sunulan yemeklerin çeşitlilik gösterdiği anlaşılmıştır. Kurumda görevli bir diyetisyen olmaması nedeniyle yemek listelerinin, aşçı, ambar memuru ve Kurum İkinci Müdürü tarafından hazırlandığı bilgisi edinilmiştir. Yemek listelerinin mahpuslarla paylaşıldığı belirtilmiştir.

49. Ziyaret Heyeti tarafından öğle yemeği Kurumda yenilmiş olup yemeklerin lezzeti ve doyuruculuğu yeterli bulunmuştur.

50. Mutfak bölümü ziyaret edilmiş olup yemeklerin mevzuata¹⁸ uygun bir şekilde saklandığı, porsiyon ve sıcaklık ölçümlerinin yapıldığı, yemek malzemelerinin soğuk hava depolarında saklandığı, bu alanların temiz olduğu, ürünlerin saklama koşullarına uygun şekilde muhafaza edildiği ve son kullanma tarihi geçmiş ürün bulunmadığı görülmüştür.

51. İçme suyunun gerek Kurum kantininden satın alınabilen ambalajlı sular ile gerekse şebeke suyu aracılığıyla temin edildiği öğrenilmiştir. Ziyaret tarihinden önceki son su analizinin

---

¹⁶ Çölyak, diyabet, tansiyon hastalığı bulunan kişiler, vejeteryan, vegan vb. beslenme tercihi olan kişileri ifade etmektedir.

¹⁷ Şeker hastası olan mahpuslar için tatlı yerine alternatif ürünler (meyve-yoğurt gibi), çölyak hastası olan mahpuslar için ise glutensiz ekmekek temin edildiği belirtilmiştir.

¹⁸ 26/9/2008 tarihli ve 27009 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik’in 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi: “Kamu-özel kurum ve kuruluşları ile mahallinde üretilerek toplu tüketime sunan işyerleri ve yemek fabrikaları, ürettiği yemek partisinin her çeşidinden alınan bir örneği 72 saat uygun koşullarda saklamakla yükümlüdür.”

4/7/2024 tarihinde yaptırıldığı belirtilmiş, incelenen Kırıkkale Halk Sağlığı Laboratuvarı tarafından hazırlanan analiz raporuna göre Kurumda kullanılan şebeke suyunun 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik’e göre içmeye uygun olduğu görülmüştür.

52. Kurumda 3 infaz ve koruma memurunun çalıştığı bir kantin bulunmaktadır. Kantinde; yiyecek ve içecekler, hijyen malzemeleri, ibadet eşyaları, iç çamaşırları, kişisel bakım ürünleri ve gündelik hayat araç gereçleri gibi ürünlerin bulunduğu görülmüştür.

53. Kantinde bulunan ürünlere ve güncel fiyat bilgisine televizyondaki merkezi yayın sistemi üzerinden erişim sağlandığı, bunun yanı sıra güncel ürün/fiyat bilgisini yansıtan matbu bir liste de verildiği belirtilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından ürünlerin satış fiyatlarına ve ürün çeşitliliğine ilişkin herhangi bir şikâyet dile getirilmemiştir.

54. Kantinde bulunan ürünlerin son kullanma tarihleri, muhafaza koşulları ve satış fiyatları incelenmiş, son kullanma tarihi geçmiş herhangi bir ürün bulunmadığı, ürünlerin saklama koşullarının uygun olduğu, fiyatlandırmanın piyasa koşullarına göre makul olduğu ancak ürün çeşitliliğinin arttırılabileceği değerlendirilmiştir.

D. Sağlık ve Bakım Hizmetleri

55. Sağlık Servisinde; 1 aile hekimi¹⁹, 1 diş hekimi²⁰ ve 4 sağlık memuru²¹ görev yapmaktadır.

56. Sağlık servisi; revir birimi, diş hekimi muayene odası, acil müdahale odası²² ve 12 kişilik bir yatakhane oluşmaktadır. Yatakhane aktif olarak kullanılmadığı öğrenilmiştir. Müdahale odasında yatak, ilaç dolabı, pansuman malzemeleri, elektrokardiyografi (EKG) cihazı, acil durum çantası, tıbbi atık kutusu ve enjektörler bulunmakta olup odadaki malzemeler ve acil durum çantası Ziyaret Heyetindeki hekim tarafından incelenmiş, herhangi bir eksiklik olmadığı tespit edilmiştir. Sağlık servisinde hijyen koşullarına gerekli özenin gösterildiği anlaşılmıştır.

57. Müdahale odasında gerçekleştirilen işlemlerin düzenli bir şekilde kayıt altına alındığı, ilaçların türlerine göre sınıflandırıldığı ve uygun koşullarda saklandığı görülmüş olup son kullanma tarihi geçmiş ilaca rastlanılmamıştır.

---

¹⁹ Aile hekimi, Sağlık Bakanlığı tarafından görevlendirilmiş olup Salı ve Perşembe günleri yarım gün hizmet vermektedir.

²⁰ Diş hekimi, Sağlık Bakanlığı tarafından görevlendirilmiş olup hafta içi mesai saatlerinde hizmet vermektedir.

²¹ Sağlık memurları 24 saat vardiya sistemi çerçevesinde hizmet vermektedir.

²² Müdahale odasında serum, enjeksiyon, pansuman gibi işlemlerin yapıldığı öğrenilmiştir.

58. İdare tarafından, haftalık ortalama 250-300 civarı mahpusun muayenesinin gerçekleştirildiği belirtilmiş olup incelenen belgelerden söz konusu husus doğrulanmıştır. Mahpuslarla yapılan görüşmede ise dilekçe ile taleplerini iletmelerinin ardından sorunsuz bir şekilde muayene olabildikleri ifade edilmiştir.

59. Muayeneler esnasında hekim ve mahpus dışında muayene odasında infaz ve koruma memurlarının da bulunduğu İdare ve kendileriyle görüşülen mahpuslar tarafından ifade edilmiştir. Hastaneye sevk işlemlerinin sağlık servisi tarafından planlanarak Cezaevi Tabur Komutanlığına bildirildiği ve ring araçları ile sevklerin sağlandığı İdare tarafından ifade edilmiştir.

60. Mahpusların acil bir sağlık sorunu yaşaması durumunda sağlık memuru tarafından ilk müdahalenin yapıldığı, ihtiyaç halinde 112 Acil Çağrı Merkezinin arandığı belirtilmiştir.

61. İdare tarafından kronik hastalığı olan mahpusların psikiyatrik olmayan ilaçlarını kutuyla yanlarında bulundurabildikleri, antidepresan ve antipsikotik (kırmızı, yeşil reçeteli) ilaçlarının ise kilitli dolapta muhafaza edilerek reçetede belirtilen şekilde ilgili mahpusa, memurların yaka kameralarının kayıta olması suretiyle verildiği bilgisi paylaşılmıştır. Gerçekleştirilen görüşmelerde mahpuslar tarafından söz konusu uygulama teyit edilmiştir.

62. Soğuk zincir ile getirilmesi gereken ilaçların soğuk zincire uygun olarak getirildiği İdare tarafından ifade edilmiş, sağlık servisinde ilaçların soğuk zinciri bozulmadan saklanmasına olanak tanıyan soğutucu dolap bulunduğu görülmüştür.

63. Mahpuslara yönelik sağlık hizmetlerinin düzenli olarak kayıt altına alındığı ve arşivleme sistemi ile takip edildiği anlaşılmıştır. Söz konusu kayıtlar incelenmiş olup herhangi bir sorunla karşılaşılmamıştır.

64. Son 1 yıl içerisinde gerçekleştirilen sağlık servisi işlemlerine ilişkin sayısal verileri içerir tablo aşağıda yer almaktadır:

Tablo 3: Son 1 Yıl İçerisinde Gerçekleştirilen Sağlık Servisi İşlemleri

GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEM	GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEM SAYISI
Aile Hekimliği Muayene Sayısı	2925
Hastaneye Sevk Sayısı	791

65. Diş tedavilerinin gerçekleştirildiği birimde, 1 diş hekiminin hafta içi her gün mesai saatleri içerisinde görev yaptığı; diş hekimi tarafından dolgu, diş çekimi, diş temizliği, kanal

tedavisi gibi işlemlerin Kurum bünyesinde yapıldığı bilgisi alınmıştır. Diş hekimi odasında otoklav cihazı, dolgu makinesi, lavabo, diş ünitesi, tıbbi atık kutusu ve röntgen cihazının bulunduğu görülmüş, röntgen teknisyeninin bulunmaması sebebiyle röntgen cihazının kullanılmadığı öğrenilmiştir. Diş muayenelerine ilişkin vizite defterinin düzenli tutulduğu görülmüştür.

66. Kurumda bulaşıcı hastalığı olan mahpusların izole edildiği ve düzenli takiplerinin yapıldığı bilgisi edinilmiştir.²³

E. Psikososyal Servis Hizmetleri

67. Psikososyal serviste, 2 psikolog ile 5 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır. Psikososyal servisin hafta içi 08.00-17.00 saatleri arasında hizmet verdiği belirtilmiştir.

68. Psikososyal serviste 1 bireysel görüşme odası bulunmakta olup grup çalışması için ayrı bir oda bulunmamaktadır.

69. Adalet Bakanlığı tarafından yürütülen “Ceza İnfaz Kurumlarında Ruh Sağlığı ve Bağımlılık Hizmetlerinin İyileştirilmesi Teknik Destek Projesi” kapsamında mahpusların Kuruma kabulü işlemlerinin yapılmasının ardından mahpuslarla ilk görüşmenin gerçekleştirildiği, psikososyal servis personeli tarafından “Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS)”²⁴ formunun doldurulduğu, akabinde Kurum psikoloğu tarafından “İlk Görüşme Formu” ve “Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF)” doldurulduğu; verilerin UYAP üzerinden kayıt altına alınarak risk ve ihtiyaç raporu oluşturulduğu bilgisi edinilmiştir. İncelenen belgelerden söz konusu uygulama teyit edilmiştir.

70. Mahpuslarla ilk görüşme haricindeki diğer görüşmelerin genellikle mahpuslardan gelen dilekçeler doğrultusunda gerçekleştirildiği, aylık ortalama 70 mahpusla bireysel görüşme yapıldığı ifade edilmiştir. Ayrıca diğer birimlerin yönlendirmesi veya psikologların gerekli görmesi durumunda da mahpuslarla bireysel görüşme gerçekleştirilebildiği ifade edilmiştir.

²³ Kurumda 1 hepatit B ve 1 hepatit C vakası olduğu öğrenilmiştir.

²⁴ “BİSİS 3 Aşamadan oluşmakta olup öncelikle Kurum kabul biriminde görevli eğitim almış infaz ve koruma memuru tarafından “ARDEF- Kurum Kabul Formu” doldurulmakta, sonra Psikososyal Yardım Servisinde görevli ve eğitim almış infaz ve koruma memuru tarafından ARDEF- Psikososyal Memur” formu doldurulmakta, son olarak da Psikososyal Yardım Servisinde görevli Psikolog ve/veya Sosyal Çalışmacı tarafından “Psikososyal Uzman Formu” doldurularak hükümlünün risk ve ihtiyaçları belirlenmekte ve sonucunda her hükümlü tutuklu için bireyselleştirilmiş psikososyal destek ve müdahale programı hazırlanmaktadır. ARDEF'ten çıkan sonuçlar doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ihtiyaçlarına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirilmektedir.”

<https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/yaradm-programi>

71. Psikososyal servis bünyesinde bireysel görüşmelerin talepler ya da mahpusların değişen ihtiyaçlarına göre 20 ile 40 dakika aralığında sürdüğü, görüşmeler sırasında mahpusların ve psikoloğun yanında infaz ve koruma memurunun da hazır bulunduğu, İdare ve görüşülen mahpuslarca dile getirilmiştir.

72. Kurumda suç gruplarının farklılığı ve kişisel ihtiyaçların uyuşmaması nedeniyle yeterli sayıya ulaşamadığından grup çalışmalarının²⁵ yapılamadığı belirtilmiştir.

73. Maddi durumu yeterli olmayan mahpuslara 30/3/2013 tarihli ve 28603 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Hükümlü ve Tutukluların Ödüllendirilmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında para ödülü verilebileceği, ayrıca talep halinde sosyal mali durum formu doldurularak ilgili kurumlardan yardım talebinde bulunulduğu İdarece ifade edilmiş olup maddi yardım ve para ödülüne ilişkin kayıt ve belgeler incelenmiş ve işlemlerin usule uygun olarak yapıldığı anlaşılmıştır.

F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Faaliyetler

74. Eğitim servisinde 2 öğretmen ve 4 infaz ve koruma memurunun görev yaptığı bilgisi alınmıştır. Manevi rehberlik biriminde haftanın dört günü 1 vaiz ve 1 imamın görevlendirildiği, mahpuslarla bireysel görüşmelerin yapıldığı ve özel günlerde etkinlikler düzenlendiği ifade edilmiştir. Kütüphane bölümünde ise 1 infaz ve koruma memurunun görev yaptığı öğrenilmiştir.

75. Kurumda eğitim ve öğretim servisi tarafından kullanılan 4, 7, 10, 12 ve 17 kişilik olmak üzere 5 derslik ve kütüphane içerisinde 10 kişilik konferans salonu bulunmaktadır.

76. Eğitim servisi tarafından, Kuruma kabulü yapılan mahpuslarla görüşme gerçekleştirildiği ve mahpusların eğitim durumlarının tespit edildiği belirtilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, eğitim ve sınavlar konusunda herhangi bir sorun yaşamadıklarını ifade etmişlerdir. Kurumda aktif olarak eğitim ve öğretimine devam eden mahpuslara ilişkin sayısal veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

---

²⁵ “BİSİS 3 Aşamadan oluşmakta olup öncelikle Kurum kabul biriminde görevli eğitim almış infaz ve koruma memuru tarafından "ARDEF- Kurum Kabul Formu" doldurulmakta, sonra Psikososyal Yardım Servisinde görevli ve eğitim almış infaz ve koruma memuru tarafından ARDEF- Psikososyal Memur" formu doldurulmakta, son olarak da Psikososyal Yardım Servisinde görevli Psikolog ve/veya Sosyal Çalışmacı tarafından "Psikososyal Uzman Formu" doldurularak hükümlünün risk ve ihtiyaçları belirlenmekte ve sonucunda her hükümlü tutuklu için bireyselleştirilmiş psikososyal destek ve müdahale programı hazırlanmaktadır. ARDEF'ten çıkan sonuçlar doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ihtiyaçlarına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirilmektedir.” <https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/yardm-programi>

Tablo 4: Kurumda Aktif Olarak Eğitim ve Öğretimine Devam Eden Mahpuslara İlişkin Sayısal Veriler

EĞİTİM PROGRAMI ADI	MAHPUS SAYISI
Açık Öğretim Ortaokulu	9
Açık Öğretim Lisesi	28
Açık Öğretim Fakültesi	11
Örgün Lisans Programı	1
TOPLAM	49

77. Kurumda açıköğretim ortaokuluna ve lisesine kayıtlı mahpusların kitaplarının Halk Eğitim Merkezi tarafından gönderildiği, açıköğretim fakültesi öğrencilerinin ders kitaplarının ise mahpuslar veya aileleri tarafından temin edildiği belirtilmiştir.

78. Kurum kütüphanesine ilişkin kitap listesi incelenmiş olup kütüphanede 4130 adet kitap bulunduğu görülmüştür. İdare tarafından, mahpusların 15 günde bir dilekçe yoluyla kütüphaneden yararlanabildikleri, ödünç kitap alma süresinin ihtiyaç durumunda uzatılabildiği belirtilmiştir. Mahpusların oda ve koğuşlarda bulundurabileceği kitap sayısının; Kurum kütüphanesi için 3 adet, Kırıkkale İl Halk Kütüphanesinden²⁶ alınan kitaplar için 3 adet ve kargo ile gelen diğer kitaplar da dâhil olmak üzere toplam 10 adet olduğu ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından söz konusu uygulama teyit edilmiştir.

79. İdare tarafından, 2024 yılı içerisinde 3497 adet kitabın Kurum kütüphanesinden ödünç alındığı belirtilmiştir.

80. Mahpusların dilekçe ile talep etmesi hâlinde gazete ve dergilerin dış kantin aracılığıyla satın alınarak mahpuslara verildiği İdare ve kendileriyle görüşülen mahpuslarca ifade edilmiştir.

81. Kurumda resim, bilgisayar, berber ve müzik atölyesi bulunduğu, ancak müzik ve bilgisayar atölyelerinin eğitici olmaması nedeniyle aktif olarak faaliyet göstermediği öğrenilmiştir.

82. Kurumda ziyaret tarihi itibarıyla açılmış olan kurslara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

²⁶ 24/10/2019 tarihinde imzalanan Adalet Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı İş Birliği Protokolü için Bkz: <https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/1032020093233AB-KTB.pdf>

Tablo 5: Kurumda ziyaret tarihi itibarıyla açılmış olan kurslara ilişkin veriler

Kurs Adı	Toplam Süre	Başarılı Kursiyer Sayısı
Afet ve Acil Durum Farkındalık	2 saat	7
Aşçı Yardımcılığı	450 saat	7
Gitar Eğitimi (Klasik Gitar)	320 saat	6
Hafızlık	120 saat	2
Kuran-ı Kerim (Elifba) Okuma Kursu	-	5
Pastel Boya ile Resim	560 saat	7
Resim ve Sanat Eğitimi	368 saat	3
Saçta Geçici ve Kalıcı Şekil Verme Teknikleri	480 saat	1
Yağlı Boya ile Resim	480 saat	10

83. Görüşme yapılan mahpuslar kursların nadiren ve az sayıda katılımcı ile açıldığını, bu nedenlerle kurslara katılamadıklarını belirtmişlerdir. Adalet Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı İş Birliği Protokolü²⁷ çerçevesinde; mahpusların eğitim-öğretim faaliyetlerinin desteklenmesi, topluma yeniden kazandırılması, tahliye sonrasında sosyal hayata yeniden adapte olabilmeleri, iş ve meslek sahibi olabilmeleri ve zamanlarını kaliteli bir biçimde geçirmelerine yardımcı olmak amacıyla düzenlenen eğitim, iyileştirme, sosyal, kültürel faaliyetler ve mesleki eğitim faaliyetleri kapsamında yeni kursların açılması için gerekli işlemlerin başlatıldığı bilgisi edinilmiştir.

84. Kurumda; 2 açık ve 1 kapalı spor alanı mevcut olup açık spor alanında futbol sahası, kapalı spor alanının içerisinde ise 2 adet basketbol potası, 2 adet futbol kalesi, 2 adet kondisyon bisikleti, 2 adet yürüyüş bandı ve 2 adet mat bulunduğu görülmüştür. İdare tarafından, mahpusların hangi spor salonunda spor yapmak istediği sorularak tercihlerine göre açık veya kapalı spor alanından her hafta faydalanabildiği ve spor salonlarının mahpuslarca kullanımının kayıt altına alındığı belirtilmiştir. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde ayda 1 defa, toplam 1 saat açık veya kapalı spor alanından faydalanabildikleri, bununla birlikte spor

²⁷ 9/3/2020 tarihinde imzalanan Adalet Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim İş Birliği Protokolü için Bkz: <https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/1032020092633ABveMEB.pdf>

faaliyetinin zamanına ilişkin kendilerine herhangi bir bilgilendirme yapılmadığı hususu dile getirilmiştir.

G. Dış Dünya ile İletişim

85. Kurumda ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlara ayda 1 defa açık görüş ve 1 defa kapalı görüş; diğer mahpuslara ayda 1 defa açık görüş ve 3 defa kapalı görüş olanağı tanındığı İdare ve kendileriyle görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından ifade edilmiştir.

86. Kurumda 118 mahpusun aynı anda görüşme yapmasına imkân veren 4 açık görüş alanı mevcuttur. Açık görüş alanlarından birinde 2 adet, diğerlerinde ise 1'er adet güvenlik kamerası bulunmaktadır.

87. Açık ve kapalı görüş süresinin 80 dakika olduğu, Covid-19 Pandemisi bittikten sonra, bu dönemde yapılmayan açık ve kapalı görüşlerin yerine mahpusların talepleri doğrultusunda telafi niteliğinde 80 dakikalık görüşme süresinin 30 dakika uzatıldığı, 10 dakikalık telefonla görüşme süresine de bu kapsamda ek 10 dakika süre tanındığı İdare ve kendileriyle görüşülen mahpuslarca ifade edilmiştir.

88. Örgün eğitim kurumlarında öğrenim gören çocuğu bulunan mahpusların açık görüşlerinin hafta sonu yaptırıldığı, İdare ve kendileriyle görüşülen mahpuslarca ifade edilmiştir.

89. Kamera kayıtlarının incelenmesinde, açık görüşte, mahpusların kantinden satın aldığı yiyecek ve içecekleri ziyaretçileriyle beraber tüketebildiği, mahpusların ziyaretçileriyle samimi şekilde vakit geçirebildiği görülmüştür. Görüşülen mahpuslar 80 dakikalık görüş süresinin, görüş başladıktan sonra işlemeye başladığını ifade etmiştir. Görüş süresinin takibi için duvarda saat bulunduğu görülmüştür.

90. Kurumda 4 kapalı görüş alanı ve bu alanlarda toplam 30 görüş kabini bulunmaktadır. Görüş kabinlerinde mahpuslar ile ziyaretçilerin arasının kırılmaz cam ile ayrıldığı ve görüşlerin ahize ile gerçekleştirildiği görülmüştür. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede söz konusu ahizelerin çalışır vaziyette olduğu tespit edilmiştir. Kapalı görüş alanlarında ziyaretçiler ve mahpuslar için yeterli sayıda sandalyenin bulunduğu ve görüş kabinlerinin temiz durumda olduğu görülmüştür. Kapalı görüş alanlarında, mevzuata uygun olarak dinleme yapılabileceğine ilişkin uyarı tabelaları bulunmaktadır

91. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanların 15 günde bir, diğer mahpusların ise haftada bir olmak üzere 10 dakika süreyle telefonla görüşme hakkından faydalandığı İdare ve kendileriyle görüşülen mahpuslar tarafından ifade edilmiştir.

92. Kurumda 14 adet ankesörlü telefon mevcut olup tamamının çalışır vaziyette olduğu görülmüştür. Farklı ceza infaz kurumunda bulunan mahpusların yakınları ile yaptıkları kurumlar arası telefon görüşmelerinin de dış aramalara açık olan ankesörlü telefonlar ile sağlandığı bilgisi edinilmiştir.

93. Kurumda 2 eş görüşme odası bulunmaktadır. Odaların doğal ışık aldığı ve odalarda yatak, dolap, perde, temizlik malzemesi bulunduğu görülmüştür. Odalarda acil çağrı butonlarının bulunduğu görülmüş olup butonların çalışır durumda olduğu anlaşılmıştır. İdare tarafından, eş görüşme odalarının her kullanımın ardından Kurum personeline temizlendiği ve son 1 yıl içerisinde toplam 85 kez kullanıldığı bilgisi verilmiştir. Ziyaret esnasında odaların temiz olduğu görülmüştür.

94. Kurumda 4 avukat görüşme odası bulunmaktadır. Ziyaret Heyeti tarafından avukat görüşme odalarında yapılan incelemede odalarda kamera olmadığı, odaların konuşanların duyulamayacağı ancak konuşanların görülebileceği şekilde tasarlandığı gözlemlenmiştir. Mahpuslar, avukatları ile avukat görüşme odasında görüştiklerini ve bu konuda herhangi bir kısıtlamayla karşılaşmadıklarını beyan etmişlerdir.

95. Kurumda 2 adet Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) odası ve 1 adet e-duruşma odası bulunmaktadır. SEGBİS odaları iç içe 2 oda şeklinde dizayn edilmiş olup bir oda infaz ve koruma memurlarının kurulumu yaptığı oda, diğeri ise mahpusların SEGBİS görüşmesini gerçekleştirdiği oda olarak kullanılmaktadır. Bu 2 oda arasında kırılmaz cam bulunmaktadır. Yapılan inceleme neticesinde odanın ses geçirmediği anlaşılmıştır. Görüşme yapılan mahpuslarca SEGBİS görüşmelerinde herhangi bir sorun yaşanmadığı belirtilmiştir.

96. Koğuş ve odalarda bulunan televizyonlardaki kanal sayısının 61 olduğu, kanalların seçiminde mahpusların katılımının sağlandığı ifade edilmiş olup görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından söz konusu uygulama teyit edilmiştir.

IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

97. TİHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır.

Kurum İdaresi tarafından Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere bekletilmeksizin erişimi sağlanmış, sakinlerle birebir görüşmeler gerçekleştirilmesinde azami kolaylık gösterilmiş, ilgili bilgi ve belgeler vakitlice paylaşılmıştır. Bu bağlamda, Merkez İdaresi ve personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyetince memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Önceki Ziyarete Verilen Tavsiyelerin Takibi Bağlamında Tespit ve Gözlemler

TAVSİYELER	TAVSİYE VERİLEN KURUM VE YERİNE GETİRİL ME	AÇIKLAMA
Covid-19 sürecinin de beraberinde getirmiş olduğu kısıtlamalar, mahpusların psikolojik desteğe olan ihtiyacını arttırmıştır. Bu nedenle psikososyal servis personelinin sayısının artırılması konusunda Adalet Bakanlığından talepte bulunulması ve psikososyal destek hizmetinin, psikolojik desteğe ihtiyaç duyan mahpuslara yönelik olarak düzenli, sık ve etkin şekilde yürütülmesinin titizlikle sağlanması,	<i>Kurum İdaresi</i> <i>Yerine Getirildi</i>	Önceki ziyarette Kurumda bulunan mahpus sayısının 316 olduğu ve 1 psikoloğun görev yaptığı, psikolog sayısı yeterli olmadığından psikososyal faaliyetlerin yeterince etkin yürütülmediği tespit edilmiştir. Mevcut ziyarette ise birimde 2 psikolog ve 5 infaz ve koruma memurunun görev yaptığı, mahpus sayısının ise 248 olduğu, aylık yaklaşık olarak 70 mahpus ile görüşme gerçekleştirildiği öğrenilmiş olup mahpuslardan psikososyal faaliyetlerle ilgili herhangi bir şikayet alınmamıştır.
Mahpusların öğrenimi devam eden çocukları ile görüşebilmeleri için hafta	<i>Kurum İdaresi</i>	Mahpusların öğrenimi devam eden çocukları ile görüşebilmeleri için

<p>sonları da görüş imkânının değerlendirilmesi, bu kapsamda Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik'in 5'inci maddesinde yapılan değişiklikle mahpuslara tanınan bu hakkın etkin şekilde kullanılması,</p>	<p><i>Yerine Getirildi</i></p>	<p>hafta sonları da görüş imkânının sağlandığı tespit edilmiştir.</p>
<p>Pandemi koşullarının beraberinde getirdiği kısıtlamalar ve açık görüş imkanının sınırlandırılması göz önünde bulundurularak mahpusların haftalık telefon ile görüşmelerinin en az iki numara arama hakkı olacak şekilde artırılması,</p>	<p><i>Kurum İdaresi</i></p>	<p>Mahpusların pandemi döneminde gerçekleştirilemeyen görüşmeleri için telafi niteliğinde görüşmelerin yaptırıldığı, bu doğrultuda açık ve kapalı görüş sürelerinin 30 dakika uzatıldığı, 10 dakikalık telefonla görüşme süresine de bu kapsamda ek 10 dakika görüşme hakkı tanındığı tespit edilmiştir.</p>
<p>Dünya Sağlık Örgütü'nün, Covid-19 salgınına önlemeye yönelik olarak temizliğin önemine yaptığı vurguyu göz önünde tutarak kantindeki hijyen ürünlerinin çeşitliliğinin ve bu ürünlerin dağıtım sıklığının artırılması,</p>	<p><i>Kurum İdaresi</i></p>	<p>Ziyaret kapsamında yapılan incelemelerde kantindeki hijyen ürünlerinin yeterli olduğu tespit edilmiş olup kendileriyle görüşülen mahpuslarca bu hususa ilişkin herhangi bir şikayette bulunulmamıştır.</p>
<p>Covid-19 tedbirleri çerçevesinde artan hijyen ihtiyacı doğrultusunda mahpusların sıcak suya erişim sürelerinin artırılması,</p>	<p><i>Kurum İdaresi</i></p>	<p>Önceki ziyarette mahpuslara haftada 2 gün ikişer saat sıcak su verildiği; ayrıca pazar günleri hariç her sabah yarım saat sıcak su imkânı tanındığı tespit edilmiş olup mevcut ziyarette her koğu ve odanın günde toplam 4 saat sıcak sudan yararlanabildiği, sıcak su kullanım miktarı ile ilgili</p>

		kota uygulamasının bulunmadığı tespit edilmiştir.
Kurumda bulunan yumuşak odanın temizliğinin yapılması ve boş olduğu zamanlarda havalandırılmasının sağlanması; imkânlar ölçüsünde yumuşak odada kişisel mahremiyetin korunması amacıyla tuvalet bölümünün kamera ile görüntülenmesini engelleyici düzenek kurulması ya da kameranın görüntü açısının söz konusu duruma uygun olarak dizayn edilmesi,	<i>Kurum İdaresi</i>	Ziyaret sırasında yapılan incelemelerde, yumuşak odaların temiz ve havadar olduğu ve odalarda tuvaletin yer almadığı görülmüştür.
	<i>Yerine Getirildi</i>	
Yumuşak odanın koyu mavi ve kırmızı renkte olan duvarlarının renginin uygun bir renk ile değiştirilmesi,	<i>Kurum İdaresi</i>	Önceki ziyarette yumuşak odaların duvarlarının kırmızı ve koyu mavi renklerde olduğu tespit edilmiş olup mevcut ziyarette odalardan birinin duvarlarının açık yeşil renkte, diğerinin ise açık mavi renkte olduğu tespit edilmiştir.
	<i>Yerine Getirildi</i>	
Mahpuslara verilen diyet yemeklerin çeşitliliğinin arttırılması,	<i>Kurum İdaresi</i>	Kurumda özel beslenme ihtiyacı olan mahpuslar için ayrı bir diyet yemek listesinin hazırlanmadığı, mevcut yemek listesindeki yemeklerin özel yemek ihtiyacı bulunan mahpuslara yağsız ve tuzsuz olarak servis edildiği anlaşılmıştır.
	<i>Yerine Getirilmedi</i>	

Kuruma ait su tesisatının yenilenmesi,	<i>Kurum İdaresi</i>	Önceki ziyarette musluktan akan suda pas kokusu olduğu tespiti yapılmış olup mevcut ziyarette
	<i>Yerine Getirildi</i>	Kurumdaki bütün metal su borularının plastik borular ile değiştirildiği öğrenilmiştir.
Mahpusların uzak mesafeden gelen ailelerinin varlığı gözetilerek yeni normalleşme tedbirlerine uygun şekilde açık görüş saatlerinin düzenlenmesi,	<i>Adalet Bakanlığı</i>	Covid-19 pandemisi koşullarının ortadan kalkması ile açık görüş saatlerinin mevzuatta öngörülen saatler arasında yaptırıldığı ve mahpuslar tarafından bu hususa ilişkin herhangi bir şikâyette bulunulmadığı tespit edilmiştir.
	<i>Yerine Getirildi</i>	
Günlük iaşe bedelinde artış yapılması,	<i>Adalet Bakanlığı</i>	Önceki ziyarette mahpusların bir kısmı tarafından özellikle akşam yemeği çeşitliliğinin az olduğu ve yemeklerin doyurucu olmadığı yönünde şikâyette bulunduğu tespit edilmiş olup mevcut ziyarette kendileriyle görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından yemeklerin lezzetinden ve miktarından memnun oldukları, ayrıca yemek listesine ilişkin taleplerinin dikkate alındığı ifade edilmiştir. Ziyaret tarihinde Ziyaret Heyeti tarafından öğle yemekleri Kurumda yenilmiş, yemeklerin doyurucu ve lezzetli olduğu tespit edilmiştir.
	<i>Yerine Getirildi</i>	

Dış tedavisi hizmetinin daha iyi bir şekilde yapılabilmesi için röntgen teknisyeni ihtiyacının karşılanması,	<i>Sağlık Bakanlığı</i>	Kurumda hâlihazırda görevli bir röntgen teknisyeninin bulunmadığı ve röntgen cihazının kullanımı için Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumundan alınacak onayın beklendiği bilgisi edinilmiştir.
	<i>Yerine Getirilmedi</i>	

1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

98. Personelin eğitim müfredatına insan hakları ile işkence ve kötü muamelenin önlenmesi konularının eklenmesi,²⁸

99. Fiziksel engelli mahpuslar için ayrılmış engelli odalarının tuvalet ve banyo kısmına tutunma barı konulması,

100. Havalandırma alanlarının köşe kısmındaki güvenlik kameralarının çekim alanının dışında kalan kör noktanın giderilmesi,

101. Özel beslenme ihtiyacı olan mahpuslar için uygun çeşitlilik sağlanarak ayrı bir diyet yemek listesinin hazırlanması tekiden,

102. Psikososyal faaliyetler kapsamında imkânlar ölçüsünde grup çalışmalarının yapılması,

103. Kurumda mevcut olan kurslara daha fazla sayıda mahpusun katılımının sağlanması ile kurs çeşitliliği ve kurs sayısının artırılması,

104. Spor faaliyetinin ne zaman yapılacağı mahpuslara önceden bildirilmesi²⁹

hususları tavsiye edilmektedir.

²⁸ İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi, Madde 10: “Her bir Taraf Devlet işkence yasağı konusundaki eğitim ve bilginin sivil veya askeri bütün kanun adamlarının, sağlık personelinin, kamu görevlilerinin ve her hangi bir biçimde gözaltına alınan, tutulan veya hapsedilen bireylerin nezaretiyle, sorgulanmasıyla veya ıslahıyla meşgul olan diğer kimselerin eğitim programlarına dâhil edilmesini sağlar.”

²⁹ Avrupa Cezaevi Kuralları, Kural 27.6: “Spor, oyunlar, kültürel faaliyetler, özel hobiler ve diğer boş zaman uğraşlarına imkân sağlanmalı ve mümkün olabildiğince mahpusların bu etkinlikleri organize etmelerine izin verilmelidir.”

2. Sağlık Bakanlığına Yönelik Tavsiye

105. Diş tedavisi hizmetinin daha iyi bir şekilde yapılabilmesi için röntgen teknisyeni ihtiyacının karşılanması tekiden

tavsiye edilmektedir.